

POLITIET

Tilråkning

-

Politimesterens forslag til effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder

Sør-Øst politidistrikt

Versjon 1.0

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 2 av 30

Innhold

1. SAMMENDRAG	3
2. Innledning	4
2.1 BAKGRUNN OG FORMÅL	5
2.1.1 Krav til geografisk driftsenhet	6
2.1.2 Krav til tjenesteenhet.....	6
2.1.3 Krav til tjenestesteder	7
2.2 AVGRENSNINGER OG AVHENGIGHETER	7
2.2.1 Ressurser	7
2.2.2 Delrapport	8
2.2.3 Tallmateriale.....	8
2.2.4 Forebyggende arbeid	8
2.3 Tilnærming og organisering	9
3. Dagens situasjon	11
3.1 Dagens organisering	11
3.2 Behov og erfaringer med dagens organisering	12
3.2.1 Globalisering	12
3.2.2 Kriminalitetsbekjempelse og straffesakshåndtering	12
3.2.3 Geografi	13
4. BEGRUNNELSE FOR NY STRUKTUR.....	14
4.1 Orientering geografiske driftsenheter	14
4.2 Fylkesmodellen.....	14
4.3 Begrunnelse tjenesteenheter.....	15
5. tjenestestedsstruktur	16
6. Drøfting av tjenestestedsstrukturen	17
6.1 Risiko og sikkerhetsvurdering.....	18
6.2 Ivaretagelse av det forebyggende arbeidet.	19
6.2.1 Politikontakt.....	19
6.2.2 Politirådet.....	20
6.3 Hvilken beredskap man kan forvente	21
6.4 Hvordan politiet vil sikre tett kontakt med lokale aktører	21
6.5 Hvordan politiet vil sikre at lokalkunnskap skal ivaretas.....	21
6.6 Etterforskning	21
7. UTKAST TIL TJENESTETILBUDET TIL INNBYGGERNE	22
7.1 Innledning	22
7.2 Utkast til tjenestetilbud	22
8. Lokale synspunkt på forslaget	23
8.1 Synspunkt fra berørte kommuner	23
8.2 Høringssvar fra kommunene	24
8.3 Høringssvar fra fylkene	25
8.4 Høringssvar fra tjenestemannsorganisasjoner	26
8.5 Synspunkter fra andre lokale aktører	26
9. tilrådning om endring i tjenestestedstruktur.....	26
9.1 Politimesterens tilrådning	27
9.1.1 Geografisk driftsenhet Vestfold.....	28
9.1.2 Geografisk driftsenhet Telemark	28
9.1.3 Geografisk driftsenhet Buskerud	29
9.1.4 Visualisering av plassering for de geografiske driftsenhetene(blå/oransje og grønn), tjenesteenheter(rød) og tjenestesteder(gul):	30

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 3 av 30

1. SAMMENDRAG

Stortinget har vedtatt en reduksjon av antall politidistrikt. Sør-Øst politidistrikt er etablert, og som en del av nærpoltireformen har politimesteren i Sør-Øst politidistrikt fått i oppdrag å utarbeide et forslag til effektivisering av lokal struktur (tjenesteenhets- og tjenestestedsstruktur). Stortinget har lagt føringer for prosess for gjennomføring av vurderingen av lokal struktur og innholdet i politidistriktets lokale struktur.

Dette dokumentet foreslår endringer i Sør-Øst politidistrikts tjenesteenhets- og tjenestestedsstruktur.

Forslaget til ny struktur for Sør-Øst politidistrikt bygger på:

- Kunnskap og erfaringer fra dagens struktur.
- Politiske målsettinger og føringer i Nærpoltireformen.
- De oppgavene og det ansvaret som er lagt til tjenesteenheter og tjenestesteder.
- Innspill fra kommuner, fylker, fagforeninger, ansatte og ledere i Sør-Øst politidistrikt.

Politimesteren skal utarbeide en skriftlig orientering til kommunene om det tjenestetilbudet innbyggerne vil få etter at endringer i tjenestestedsstrukturen er etablert. Utkast til en slik orientering har vært diskutert i den lokale prosessen og offentliggjøres etter at Politidirektoratet har fattet beslutning. Utkast til et tjenestetilbud i Sør-Øst politidistrikt er behandlet i denne rapport, kapittel 7

I høringsbrevet som ble sendt ut til kommunene den 15.oktober, ble det skissert fire forslag til ny organisering. Politimesterens anbefaling i til ny organisering av Sør-Øst politidistrikt i høringsbrevet inneholdt:

3 geografiske driftsenheter, 5 tjenesteenheter og 21 tjenestesteder:

I høringsperioden har politimesteren vært i møte med alle kommunene, det er gjennomført flere lokale dialogmøter etter ønske fra kommunene. Det har kommet en rekke lokale innspill på forslaget i høringen, og disse blir nærmere behandlet i kapittel 8, *Lokale synspunkt på forslaget*. Politimesteren har gjort justeringer i sitt forslag etter innspill som er fremkommet fra kommuner og andre.

Etter innspill fra kommuner, interne, eksterne interessenter, og føringer fra Politidirektoratet vil politimesteren anbefaling for ny struktur i Sør-Øst politidistrikt være:

(Merket med rød, er foreslått som administrasjonssted i tjenesteenheten. Det er merket med grønn for fysisk plassering av tjenestested der dette ikke fremgår av navnet.)

Geografisk driftsenhet: Vestfold, Telemark, Buskerud.

Geografisk driftsenhet Vestfold, administrasjonssted Tønsberg politistasjon

Tjenesteenhet Nordre Vestfold politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:
Horten politistasjon og Holmestrand politistasjon (Sande, Holmestrand og Hof).

Tjenesteenhet Tønsberg politistasjonsdistrikt med tjenestested:
Tønsberg politistasjon (Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Re).

Tjenesteenhet Sandefjord politistasjonsdistrikt med tjenestested:

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 4 av 30

Sandefjord politistasjon (Stokke, Sandefjord og Andebu).

Tjenesteenhet Larvik politistasjonsdistrikt, med tjenestested:

Larvik (Larvik og Lardal).

Geografisk driftsenhet Telemark, administrasjonssted Grenland politistasjon:

Tjenesteenhet Grenland politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:

Grenland politistasjon (Skien, Siljan og Porsgrunn) og Bamble lensmannskontor.

Tjenesteenhet Vestmar politistasjonsdistrikt med tjenestested:

Kragerø politistasjon (Kragerø og Drangedal).

Tjenesteenhet Midt og Vest Telemark lensmannsdistrikt med tjenestestedene:

Midt-Telemark lensmannskontor (Nome, Bø og **Sauherad**), Kviteseid lensmannskontor (Kviteseid og Seljord, Vinje lensmannskontor (Vinje, Tokke og Fyresdal) og Nissedal lensmannskontor.

Tjenesteenhet Øst Telemark politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:

Notodden politistasjon (Notodden og Hjartdal) og Rjukan politistasjon (Tinn).

Geografisk driftsenhet Buskerud, administrasjonssted Drammen politistasjon:

Tjenesteenhet Drammen politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:

Drammen politistasjon (Drammen og Svelvik), Lier lensmannskontor og Røyken og Hurum lensmannskontor

Tjenesteenhet Eiker lensmannsdistrikt med tjenestested:

Eiker lensmannskontor (**Nedre Eiker** og Øvre Eiker)

Tjenesteenhet Kongsberg politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:

Kongsberg politistasjon (Kongsberg, Flesberg og Rollag) og Nore og Uvdal lensmannskontor (Nore og Uvdal)

Tjenesteenhet Hønefoss politistasjonsdistrikt med tjenestestedene:

Hønefoss politistasjon (Ringerike, Hole og Jevnaker) og Modum lensmannskontor (Modum, Sigdal og Krødsherad)

Tjenesteenhet Hallingdal lensmannsdistrikt med tjenestestedene:

Midtre Hallingdal lensmannskontor (**Gol**, Ål og Hemsedal), Nes og Flå lensmannskontor (**Nes** og Flå) og Hol lensmannskontor (Hol)

2. INNLEDNING

Endelig organisering av de geografiske enhetene besluttet lokalt gjennom lokale forhandlinger. Tidspunktet for dette er ikke avklart. Kommunene har likevel hatt anledning til å uttale seg om forslag til organisering i høringsperioden, og flere har kommet med synspunkter på dette.

Politimesteren har nedsatt flere arbeidsgrupper for å utarbeide forslag til ny struktur for et Sør-Øst politidistrikt. Dette har vært ny organisering av funksjonelle og geografiske enheter. En av arbeidsgruppene har utarbeidet et grunnlag til politimesterens tilrådning til Politidirektoratet om effektivisering av lokal struktur (tjenesteenheter og tjenestesteder). Tilrådingen bygger på dette grunnlaget.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 5 av 30

Målet med nærpolitireformen er:

Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet.

Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer. Jfr. Prop. 61 LS (2014-2015).

Noen av hovedelementene i reformen, som er presisert i Prop. 61 LS, er:

- Styrking av nærpolitiet gjennom krav til polititjenesten
- Bedre samarbeid mellom politiet og kommunene
- Mer effektiv ressursbruk

Samhandlingen med kommunene skal styrkes med politikontakt, politiråd og planmessig og systematisk samarbeid om polititjeneste og forebygging. Alle kommuner skal ha en fast politikontakt som sin primære kontaktflate med politiet. Politikontakten får en særdeles viktig rolle innenfor politiets forebyggende arbeid og i samarbeidet med kommunen. Kommunene skal også bevisstgjøres slik at politirådene får en mer aktiv rolle i framtiden som følge av nærpolitireformen.

Justis- og beredskapsdepartementet har besluttet følgende effektmål i sitt oppdragsdokument om nærpolitireformen:

- Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god forankring og samhandling
- Et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet
- Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap
- Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaringer
- Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap

Politimesteren har i sin tilrådning hensyntatt disse føringene, og forslaget til ny struktur for Sør-Øst politidistrikt vil bidra til å gjøre det mulig å etterleve de krav og forventninger som stilles til Nærpolitireformen.

2.1 BAKGRUNN OG FORMÅL

I løpet av 2016 og 2017 skal det nye politidistriktet finne sin form til beste for de som bor og oppholder seg i vårt distrikt. De politiske beslutningene skal operasjonaliseres.

En viktig forutsetning for å nå effektmålene i nærpolitireformen er å utnytte politiets ressurser bedre enn i dag.

Effektivisering av politidistriktenes lokale struktur skal bidra til å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politiets lokale struktur (tjenesteenheter og tjenestesteder) skal være i samsvar med krav som skal sikre høy kvalitet i polititjenesten, og fastsettes etter involvering av berørte kommuner.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 6 av 30

2.1.1 Krav til geografisk driftsenhet

Politimesteren har i sin tilrådning lagt til grunn at de geografiske driftsenhetene har det overordnede ansvaret for å lede og koordinere ressursene ved de underlagte tjenesteenheter med tjenestesteder. Den vesentligste tjenesteproduksjonen i politidistriktet skal skje i de geografiske driftsenhetene.

Driftsenhetsleder er også tjenesteenhetsleder for en av tjenesteenhetene og tjenestestedsleder for et tjenestested. Lederen har budsjett-, resultat- og personalansvar for hele den geografiske driftsenheten og skal ivareta administrative oppgaver for tjenestestedene. Lederen skal sitte i politimesteres ledergruppe.

Følgende krav er satt til de geografiske driftsenhetene fra Politidirektoratet:

- Har som hovedregel ansvar for polititjenesten innenfor sitt geografiske ansvarsområde og må ha tilstrekkelig ressurser med riktig kompetanse for å kunne yte det som er fastlagt.
- Har ansvar for at det er tilstrekkelig vakt- og patruljetjeneste i driftsenheten, og at det utarbeides hensiktsmessige arbeids- og bemanningsplaner.
- Har ansvar for å forebygge og bekjempe kriminalitet innenfor sitt geografiske område, og skal ved behov støtte andre enheter i eget distrikt og andre politidistrikter og særorgan.
- Skal sørge for koordinering av det forebyggende arbeidet og tilrettelegge for at både politipatruljer og etterforskningsarbeidet er forankret i en forebyggende strategi.
- Har ansvar for lokal forankring og samarbeid med kommunene og lokale samarbeidspartner, enkeltvis eller samlet i driftsenhetens geografiske område.

2.1.2 Krav til tjenesteenhet

Politimesteren har lagt til grunn at tjenesteenheter er lensmannsdistrikter eller politistasjonsdistrikter. I Sør-Øst politidistrikt vil begge betegnelser bli brukt. Det meste av tjenesteproduksjonen og publikumskontakten i politidistriktet skal ivaretas ved tjenesteenhetene.

Politidirektoratet har gitt føringer på hvilke oppgaver og kvalitetskrav som tjenesteenhetene skal ivareta. Kravene er dimensjonerende for politidistriktenes inndeling i tjenesteenheter, og er retningsgivende for hvilke tjenestesteder som skal opprettholdes og hvilke som skal slås sammen.

Politimesteren vil fremheve at følgende oppgaver og kvalitetskrav er ivaretatt gjennom forslaget til ny struktur for Sør-Øst politidistrikt:

Oppgaver:

- Lovere ressurser til vakt- og patruljetjenesten
- Ha publikumsekspedisjon
- Utføre kriminalitetsforebyggende arbeid
- Etterforske det store flertall av straffesaker
- Ha kontakt med samarbeidspartnere
- Utføre sivil rettspleie og enkelte forvaltningsoppgaver som ikke blir lagt til Felles enhet for utlending og forvaltning.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 7 av 30

Kvalitetskrav:

- Motta anmeldelser, søknader og andre henvendelser, samt gi publikum veiledning om politiets tjenestetilbud
- Bidra til et kvalitativt løft for etterforskningsarbeidet
- Ha tjenestesteder med fleksible åpningstider som gjør det mulig å få utført tjenester hos politiet utenfor kontortid minst en dag i uken.
- Omfatte tjenestesteder som er lokalisert slik at minst 90 % av innbyggerne i politidistriktet har maksimalt 45 minutters kjøretid til nærmeste tjenestested.

Politimesteren vil i ny struktur, innenfor rammene gitt fra Politidirektoratet, sørge for at tjenesteenhetene får tilstrekkelig bemanning til å løse sine oppgaver.

2.1.3 Krav til tjenestesteder

Politimesteren har lagt til grunn at et tjenestested er et fysisk sted, et bygg eller del av en bygning, for eksempel et lensmannskontor, en politistasjon eller en politipost. Et politistasjonsdistrikt eller lensmannsdistrikt kan bestå av flere tjenestesteder. Det skal være et sted hvor publikum kan henvende seg til politiet og hvor det ytes polititjenester. Det er satt som krav at minimum 90 % av innbyggerne skal ha maksimalt 45 minutters kjøretid fra der de bor til nærmeste tjenestested. Dette kravet er innfridd i forslaget til ny struktur for Sør-Øst politidistrikt.

Politidirektoratet har gitt føringer om at et tjenestested skal:

- Ha faste, annonserte åpningstider for å skape forutsigbarhet for publikum
- Ha åpningstider en eller flere dager i uken.
- Må kunne ta imot anmeldelser
- Kunne gi veiledning til publikum om politiets tjenestetilbud
- Kunne gi publikum hjelp til å komme videre, der de aktuelle polititjenestene ikke leveres på tjenestestedet.

Forvaltningstjenester og sivil rettspleie inngår ikke i minimumskravet til hva som regnes som et tjenestested.

Et politistasjonsdistrikt og lensmannsdistrikt ledes av en politistasjonssjef eller lensmann. Nødvendige fullmakter vil bli lagt til den politistasjonssjefen eller lensmannen som er tjenesteenhetsleder i politistasjons- eller lensmannsdistriktet. I tjenesteenheter der man har flere tjenestesteder vil en leder av et tjenestested kunne ha stillingskode lensmann eller politistasjonssjef, men med andre fullmakter enn tjenesteenhetsleder. I dag er det lensmannskontorer som ikke har fast ansatt lensmann. I ny organisasjon vil det ikke bli opprettet lensmannsstillinger der det i dag ikke er fast ansatte lensmenn.

2.2 AVGRENSNINGER OG AVHENGIGHETER

2.2.1 Ressurser

Det tas utgangspunkt i dagens ressursituasjon og målsetting om å utnytte dagens ressurser mest mulig effektivt. For politidistriktet er økonomi en absolutt ramme. Politiet har ressursmessig kommet godt ut de senere år og det kan ikke forventes en tilsvarende utvikling i fremtiden. Det er forventet at man i likhet med offentlig sektor forøvrig vurderer kostnad i forhold til nytte opp mot samfunnsoppdraget. En forutsetning for å lykkes med nærpoltireformen er derfor at politiet som etat samlet utnytter ressursene på

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 8 av 30

en best mulig måte til fordel for publikum. Det er en målsetning gjennom ny organisering å bidra til dette effektmålet.

Det er ikke gjort konkrete vurderinger vedrørende bemanning og ressurser. Bemanning og eventuell omfordeling av personell vil bli ivaretatt på et senere tidspunkt i prosessen.

Det er også kjent at det er foreslått kommunesammenslåinger frem mot 2020. Dette vil få betydning for hvordan politiet skal innrette sin tjeneste i fremtiden. I og med at dette ikke er avklart i flere av dagens kommuner, så er dette noe politimesteren må vurdere på nytt når det blir en realitet.

2.2.2 Delrapport

Det lokale prosjektet i Sør-Øst politidistrikt har nedsatt syv arbeidsgrupper som har utarbeidet forslag til intern organisering og bemanning, basert på fremforhandlet politidistriktsinndeling som Felles enhet for utlending og forvaltning (FUF), Felles enhet for påtale (FP) og Felles enhet for etterforskning og etterretning (FEFE) mv. Alle enheter som skal ha ansvar for spesialiserte fagområder. Organisasjonskartet for disse felles enhetene for disse funksjonelle enhetene og Staber skal etter planen ferdig forhandles 15.desember.

2.2.3 Tallmateriale

For å få et objektiv grunnlag til organisering av ny struktur er det blitt innhentet tallmateriale for å kunne beskrive kriminalitetsbildet og politiets oppgavetilfang i forskjellige geografiske områder. Tidligere har det vært ulik praksis på føring i politisystemene, disse forskjellene har med tiden blitt vesentlig redusert. Vi har derfor lagt til grunn at ferske tall (2015) er best egnet til å beskrive kriminalitetsbildet.

De oppgitte tallene omfatter alle politioppdrag og registrerte straffbare handlinger som er begått i, eller som har funnet sted i tjenestestedets geografiske ansvarsområde med unntak av narkotikakriminalitet, trafikksaker og undersøkelsessaker. Grunnen til at disse tre kategoriene er utelatt er fordi slike saker som hovedregel er initiert av politiet, tallene kan derfor i noen tilfeller bidra til å skape et uriktig bilde av den faktiske kriminaliteten. Mottatte anmeldelser på straffbare handlinger som har funnet sted utenfor tjenestestedets geografiske ansvarsområde er heller ikke tatt med, men ført på det tjenestestedet hvor handlingen skjedde.

Politioppdragene er differensiert i kategoriene *alarm* og *pri 1*. Oppdragene i kategorien alarm omfatter ekstraordinære hendelser, og/eller når liv er direkte truet. Oppdragene i kategorien pri 1 omfatter følgende hendelser;

- Skade på person / alvorlig personskade
- Store samfunnsmessige konsekvenser / store materielle verdier
- Sikre bevis / pågripe i alvorlige straffesaker
- Uønskede hendelser som påvirker viktige personer eller viktige objekter

2.2.4 Forebyggende arbeid

Det legges til grunn at for å nå effektmålene i Nærpolitireformen, så må politikontaktene og politirådene være klart definert, underlagt en felles strategisk plattform og får en tydelig og viktig rolle i det nye politidistriktet. Dette vil bli belyst ytterligere i denne rapporten.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 9 av 30

2.3 Tilnærming og organisering

Politimesteren har tatt ansvar for å ivareta lokal involvering, både med hensyn til berørte kommuner og tjenestemannsorganisasjonene lokalt. Det har vært høy grad av åpenhet rundt prosessen. Prosessen har hatt som mål å gi politiet og innbyggerne forutsigbarhet og sikre et best mulig sluttresultat.

Nærpolitireformen Sør-Øst er organisert i et lokalt prosjekt i politidistriktet. Politimesteren er prosjekteier og det er satt ned en styringsgruppe som består av representanter fra politidistriktet og arbeidstakerorganisasjonene på vegne av de ansatte.

For politiets lokale struktur er styringsgruppen utvidet med representanter fra kommunene i de tre fylkene, Buskerud, Vestfold og Telemark. Til sammen har dette vært 18 representanter. Alle kommuner har fått invitasjon til å delta i styringsgruppen, og i de tilfellene kommune har latt seg representere av regionråd eller lignende, har det vært enighet om det.

Den utvidede styringsgruppen har avholdt fem styringsgruppemøter i tidsrommet mellom 22. august og 12. desember. Styringsgruppen har godkjent plan for lokal involvering samt arbeidsgruppens mandat. Styringsgruppen har gjennom prosessen gitt god og konstruktive innspill til lokal struktur.

I politimesterens styringsgruppe 22. august 2016 ble følgende mandat presentert, diskutert og i etterkant godkjent.

"Arbeidsgruppen skal foreslå effektivisering av politidistriktenes lokale struktur, her under foreslå tjenesteenheter (politistasjonsdistrikt og lensmannsdistrikt) og tjenestesteder. Forslaget skal inneholde en risiko og sårbarhetsvurdering som skal benyttes som utgangspunkt for vurderingene av effektivisering av lokal struktur. Vurderingen skal omfatte hele distriktet, og vektlegge konsekvenser ved evt. endringer i lokal struktur for politiets beredskap og evne til forebygging.

Arbeidsgruppen skal i sin rapport vektlegge beskrivelse av:

- *Hvordan det forebyggende arbeidet skal ivaretas*
- *Hvilken beredskap man kan forvente*
- *Hvordan politiet vil sikre tett kontakt med lokale aktører*
- *Hvordan politiet vil sikre at lokalkunnskap skal ivaretas*

Føring og krav for utarbeidelse av forslag til lokal struktur fremgår av vedlagte brev fra Politidirektoratet "Oppdrag om effektivisering av politidistriktenes lokale struktur – geografiske driftsenheter, tjenesteenheter og tjenestesteder."

I prosessen frem til grunnlagsdokumentet til tilrådommen har en nedsatt arbeidsgruppe tilrettelagt for et best mulig faktagrunnlag for vurderinger og diskusjoner ved å visualisere faktainformasjon via GeoDatas kartsystem. Det er innhentet ROS- analyser fra de tre fylkene for å klarlegge fremtidige risikobilde. Det er gjennomført en spørreundersøkelse opp mot kommunene hvor man spurte om forholdet til dagens politi og forventninger knyttet til Nærpolitireformen. Det er også gjennomført spørreundersøkelse i forhold til de egne ansatte.

Det er fra presentert et "råutkast" for effektivisering av lokal struktur for styringsgruppen og ansatte med anmodning om innspill med frist 2. oktober. "Råutkastet" ble publisert både på politi.no og Kilden (Intranett). Det kom inn 78 innspill fra ansatte, kommuner og andre samarbeidsparter som er gjennomgått av arbeidsgruppen. Gjennom hele prosessen har ansatte blitt oppfordret til å gi innspill både gjennom artikler/kommentarer på Kilden, på samlinger for ansatte og gjennom ulike møter.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt

Politimester Christine Fossen

Dato: 09.12.16

Versjon: 1.0

Status:

Side 10 av 30

Politimesteren har avholdt dialogmøter og høringskonferanser i de tre fylkene med invitasjon til samtlige ordførere og rådmenn, hvor formålet har vært å informere, og å innhente synspunkter og innspill. Politimesteren har møtt i alle kommuner som har invitert til dialogmøte, men på grunn av tid, har hun ikke fått besøkt Siljan. Politimesteren har også hatt utsatt felles møte i Bø, Nome og Sauherad til over nyttår. Videre har det vært tett dialog mellom politimesteren og rådmenn i Skien og Porsgrunn vedrørende statlig arbeidsplasser i Grenlandsområdet. Det er avtalt nytt møte vedrørende dette også etter nyttår. Det har vært gjennomført følgende dialogmøter og høringskonferanser:

Tid	Sted
16. august	Dialogkonferanse, kommunene i Buskerud
9. september	Seljord kommune
12. september	Dialogkonferanse, kommunene i Vestfold
21. september	Dialogkonferanse, kommune i Telemark
14. september	Bamble kommune- åpent møte
23. september	Bø, Nome og Sauherad
3. – 4. oktober	Tokke og Vinje kommune
10. oktober	Lier, ordfører, rådmann, beredskapsansvarlig
11. oktober	Lier kommunestyre
12. oktober	Drammen, politirådet
17. oktober	Seljord, Kviteseid, Fyresdal kommuner (ordfører, rådmann m.fl)
18. oktober	Nissedal kommune (ordfører, rådmann m.fl)
18. oktober	Vest-Telemarksrådet (Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje)
20. oktober	Midtfylket (Modum, Sigdal, Krødsherad)
21. oktober	Grenlandsamarbeidet
25. oktober	Re kommunestyre
26. oktober	Øvre Eiker kommunestyre
27. oktober	Hallingtinget (Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol)
31. oktober	Drammensregionen (Eiker, Lier, Svelvik, Sande, Drammen, Røyken og Hurum)
31. oktober	Svelvik kommunestyre
8. november	Kongsbergregionen (Flesberg, Hjartdal, Kongsberg, Nore og Uvdal, Notodden, Rollag og Tinn)
8. november	Drangedal kommune
11. november	Vestfold – rådmenn og ordførere (KS)
16. november	Nedre Eiker kommunestyre
17. november	Bamble kommune
23. november	Ringeriksregionen (Hole, Ringerike og Jevnaker)
28. november	Kragerø kommune
30. november	Dialogkonferanse, alle kommuner i Sør-Øst TEMA; innhold i arbeidsgruppenes rapporter
8. desember	Fakkeltog Flå og Nes

Arbeidsgruppen la frem forslag til etablering av ett antall geografiske driftsenheter med underliggende tjenesteenheter og tjenestesteder til det lokale prosjektet med frist 8. oktober 2016. Rapporten med forslag ble presentert og behandlet på styringsgruppemøte 11. oktober 2016.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 11 av 30

30. november ble det avholdt dialogmøte på Kongsberg. Bakgrunnen for møtet av at noen kommuner hadde uttrykt bekymring rundt forvaltningstjenester, sivil rettspleie og det forebyggende arbeidet ute på tjenestestedene. Kommunen fikk i forkant av møtet tilsendt arbeidsgrupperapporten fra Felles enhet for utlending og forvaltning (FUF) og Felles enhet for sivil rettspleie (FSR).

40 av 53 kommuner har gitt høringssvar til politimesterens forslag til endring av politiets lokale struktur i Sør-Øst politidistrikt. Dette behandles nærmere under kapittel 7, synspunkter fra berørte kommuner og andre interessenter.

3. DAGENS SITUASJON

3.1 Dagens organisering

De "gamle" politidistriktene har vært organisert forskjellig, jf. organisasjonskart i vedlegg 1. Detaljeringsgraden i organisasjonskartene er noe ulik. I interimperioden inntil ny operasjonssentral iverksettes 7.3.18, vil organiseringen i stor grad bestå som beskrevet på vedlagte organisasjonskart. Nye funksjonelle driftsenheter og staber skal etter planen iverksettes 1.9.17.

Sør-Øst politidistrikt består i dag av 53 kommuner i fylkene Buskerud, Vestfold og Telemark i tillegg til Jevnaker fra Oppland fylke (54). Totalt utgjør geografien innenfor distriktet 32 657 km². I distriktet er det bosatt ca. 701 700 personer. I tillegg har distriktet mange hytteområder og turistattraksjoner som fører til betydelige tilstrømninger av andre i perioder av året. Det vil også komme flere kommunesammenslåinger i løpet av de neste årene, som vil ha betydning for hvordan politiet organiserer seg.

Sør-Øst politidistrikt består av fire tidligere distrikter: Nordre-Buskerud, Søndre Buskerud, Vestfold og Telemark.

Politidistriktet består av:

- 11 politistasjoner
- 31 lensmannskontorer
 - 1 politipost
 - 1 felles forvaltningsenhet
 - 1 Barnehus
 - 2 Øvingssenter

Per 1.august 2016 var det ansatt 1590 personer i Sør-Øst politidistrikt. De er fordelt med 66 % politiutdannet, 7 % jurister og 27 % sivilt ansatte. Sivilt ansatte ivaretar viktige roller som forvaltning, namsmannsoppgaver, straffesakskontor, administrasjon og andre stillinger. De siste fem årene er distriktet tildelt 84 nye politistillinger.

Distriktet har pr. i dag en dekning på 1,46 pr. 1000 innbygger (2015). Politidistriktet har hvert år 113 studenter under opplæring og oppfølging gjennom et helt skoleår, som en del av utdanningen ved Politihøgskolen.

Sør-Øst politidistrikt har en EBA kostand på kr. 127 918 718,- pr. år.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 12 av 30

Alle kommuner i Sør-Øst politidistrikt har Politiråd, men disse fungerer i dag forskjellig. Det er derfor utarbeidet felles retningslinjer for Politiråd i Sør-Øst politidistrikt, som vil bli implementert.

Det er ca. 48 000 straffesaker i distriktet. Flest lovbrudd skjer i byene ved E18, og i de tettest befolkede områdene i Drammens- og Grenlandsregionen. Ser man straffesaker opp mot antall politiansatte har man en høyere andel straffesaker pr. politiansatt i Vestfold og Telemark enn i Buskerud.

Pr. 12.9.2016 hadde Sør-Øst politidistrikt 6796 ikke avgjorte straffesaker eldre enn 3 måneder. Det er en positiv utvikling med over 2000 færre saker siden årsskiftet.

Tildelt budsjett totalt for Sør-Øst politidistrikt i 2016 er på ca. 1,2 milliard. Ifølge Politidirektoratets ressursanalyse for 2015 er fordelingen av kostnader i snitt for landets politidistrikter som følger:

- Personell 80 %
- Eiendom, bygg, anlegg (EBA) 10 %
- Materiell 8 %
- Tjenester 2 % (mye knyttet til straffesaksbehandling)
- Diverse 0,05 %

Sør-Øst politidistrikt skiller seg ikke vesentlig ut fra landet for øvrig.

Når det gjelder den nærmere beskrivelse av dagens gamle politidistrikter og det enkelte tjenestested vises det til vedlegg 1 – tjenestestedsstrukturen.

3.2 Behov og erfaringer med dagens organisering

I det følgende vil det bli redegjort for ulike styrker og svakheter, muligheter og begrensninger ved dagens situasjon med fire regioner (Nordre Buskerud, Søndre Buskerud, Vestfold og Telemark). Hensikten med redegjørelsen er å skape et godt grunnlag for å forstå behovet for endring.

3.2.1 Globalisering

Verden har blitt mindre i den forstand at utviklingstrekk i resten av verden også påvirker oss. Flyktningestrømmen som kom til Norge i 2015 krevde umiddelbare tiltak og en fleksibel tilnærming også for politiet. Det å holde oss oppdatert på hva som skjer i resten av verden/landet og være i størst mulig grad forberedt når det får betydning for befolkningen i eget distrikt, krever at man i større grad enn i dag må ha fokus på etterretning og analyse for å få det best mulige grunnlaget for å tilrettelegge for forebyggende strategier. For å få det til krever det dedikerte ansatte som utvikler analyser basert på trender og forespørsler fra ledernivå. Noe er gjort på dette området, men mye gjenstår for å komme opp på det nivå som vi mener er påkrevet for å ligge i forkant med forebyggende strategier.

3.2.2 Kriminalitetsbekjempelse og straffesakshåndtering

Dagens organisering med mange relativt små enheter vil i stor grad være til hinder for å etablere spesialmiljøer som bygger opp under de stadig økende krav til kriminalitetsbekjempelse og straffesaksbehandling. Vi ser at tradisjonell kriminalitet går

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 13 av 30

ned, mens kriminalitet utført ved bruk av teknologi øker. Det krever at politiet i større grad må være synlig på de arenaer hvor denne utviklingen skjer.

Det kan nevnes noen områder som politiet må ha betydelig mer fokus på i fremtiden:

- Økonomisk kriminalitet utgjør kun en liten andel av alle registrerte lovbrudd. Men mørketallene er store. Kriminaliteten kan være en alvorlig trussel mot enkeltpersoner og strukturer i næringslivet. Enda mer alvorlig er kanskje den trusselen økonomisk kriminalitet i ytterste konsekvens kan utgjøre mot samfunnsstrukturer som velferdsstaten og demokratiet.
- Etterforskning av internettrelaterte overgrep mot barn og identifisering av barn som utnyttes, er i stadig større grad adressert som en utfordring under utvikling i media. For at politidistriktet skal kunne møte denne utfordringer må robuste fagmiljøer etableres.

Tradisjonell kriminalitet som tidligere skjedde i form av fysisk aktivitet ute i samfunnet, skjer i dag mer og mer virtuelt via Internett. Det krever at politiet i fremtiden vier dette området betydelig mer fokus enn det som man hittil har gjort.

3.2.3 Geografi

Politidistriktet har omfattende geografi (54 kommuner) og ulike utfordringer sommer og vinter i forhold til den betydelige tilstrømningen man har av turister til fjellet om vinteren og til fjorden om sommeren. Med den inndelingen man har hatt og har i dag er det vanskelig å kunne sikre at god flyt av operative mannskaper ut fra hvor og når ting skjer. Man håper å kunne finne frem til ordninger i Sør-Øst politidistrikt for å dimensjonere mannskapsbehov i forhold til disse sesongsvingningene.

Distriktet er ulikt organisert med mange tjenestesteder med liten bemanning. Ofte er det kun sivilt ansatte som er tilgjengelig for publikum i perioder på de minste stedene. Det er store ressurser bundet opp i å holde kontorer oppe, dette gir lite fleksibilitet og mindre muligheter til å styre ressursene til dit det faktiske er behov de. Således kan lensmannsbygget fremstå som en falsk trygghet for publikum. For sivilt ansatte er dette et sikkerhetsaspekt som må tas på alvor. Ved større enheter hvor flere er samlet vil sikkerhet overfor de ansatte ivaretas på en bedre måte.

Ved å minske antall tjenestesteder ser man at det er behov for mange kommuner å få etablert ordninger som vil ivareta deres polisiære behov. Det fremgår av Rammer- og retningslinjer fra Politidirektoratet at funksjonen "Politikontakt" skal være tjenesterenhetsleders knyttningsspunkt opp mot de ulike kommunene. I politimesterens dialog med ordførere og rådmenn i de ulike fylkene har det kommet tydelig frem store forventninger til denne stillingen. Det er viktig at Politikontaktens rolle blir tydelig definert og underlagt felles strategisk plattform for forebyggende virksomhet i distriktet.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 14 av 30

4. BEGRUNNELSE FOR NY STRUKTUR

4.1 Orientering geografiske driftsenheter

Geografiske driftsenheter skal forhandles lokalt. I og med at mange kommuner har hatt innspill til hvor mange geografiske driftsenheter det bør være, finner politimesteren det riktig å orientere om hva en ønsker å legge frem for lokale forhandlinger.

Politimesteren vil i forhandlingene anbefale en fremtidig organisering med tre geografiske driftsenheter i Sør-Øst politidistrikt.

Det fremgår i vedlegg 1 den ulike organiseringen det er i dag mellom de fire gamle politidistriktene. Det har vært et mål å finne en ny felles struktur som samlet sett er en effektivisering av den lokale strukturen og gir en tilnærmet likeverdig polititjeneste i hele politidistriktet. Ved å strukturere Sør-Øst politidistrikt gjennom geografiske driftsenheter og derav samle flere under samme ledelse, vil en få færre ledere, mer helhetlig styring og utnytte de samlede ressursene bedre og mer fleksibelt.

Det er store utfordringer i Sør-Øst politidistrikt med tanke på den ulike geografien og befolkningen i distriktet. Vi har derfor brukt tid på å finne gode objektive måleparametere og knyttet disse sammen med både eksterne og interne innspill.

En geografisk driftsenhetsleder har totalansvaret for leveransen av polititjeneste for en geografi bestående et gitt antall kommuner. I tillegg skal vedkommende selv være leder av en av de underliggende tjenesteenhetene og et tjenestested. Gjennom sin egen og de øvrige tjenesteenhetene skal leveranse av polititjeneste produseres. En geografisk driftsenhet er således kun et geografisk avgrenset område med en definert leder med resultatansvar.

4.2 Fylkesmodellen

Det fremstår gjennom de analyser og rapporter som er lagt til grunn at den beste løsningen for organisering av et nytt politidistrikt er tre geografiske driftsenheter etter fylkesmodellen.

Fylkesmodellen vil tilfredsstillende kravet til robusthet. Samtidig ivaretar modellen kravet om et desentralisert politi som er til stede i samfunnet. En fylkesinndeling vil gi den beste inndelingen i forhold publikum og politiets naturlige samarbeidspartnere, særlig i forhold til beredskap og forebyggende miljøer. Fylkesmodellen gir tre geografiske driftsenheter som er tilnærmet like i størrelse. Det vil si at denne modellen gir størst likhet i forhold til befolkningsantall, oppgaver og oppdrag.

Modellen har beredskapsmessige fordeler i og med at det i dag eksisterer gode samarbeidsordninger mellom Fylkesmann og politi. Fylkesmodellen betyr at vi går fra fire geografiske inndelte områder, til tre geografiske inndelte områder. Dette fører til færre ledere og administrativ støtte totalt sett, opp mot den bemanningen vi har i dag. Dette vil kunne frigjøre ressurser og gi en bedre og mer fleksibel bruk av den samlede ressursen.

Ett av målene i Nærpolitireformen er avbyråkratisering og å få mer politikraft ut der publikum er og kriminaliteten skjer. Tre geografiske enheter vil også føre til en frigjøring av administrative funksjoner opp mot dagens organisering. I dag er det en administrativ

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 15 av 30

enhet i hvert av de gamle politidistriktene. Ved ny organisering vil mye av den administrative støtten være direkte underlagt Politimesteren, det vil likevel være behov for noe administrativ støtte på de geografiske enhetene. Ved å gå fra dagens fire til tre, vil en derfor frigjøre ressurser. Ved å gå fra fire til fem, vil en øke behovet for administrativ støtte. Dette er ressurser vi ikke har i dag, og som betyr at dette må tas fra andre foreslåtte funksjoner i den nye organisasjonen.

Politidirektoratet har i sin dialog vært tydelig på at ledelse skal profesjonaliseres og spisses i ny organisasjon. De bekymringer som er fremkommet rundt avstandsledelse og involvering er derfor en bekymring politimesteren ikke deler. Dette handler blant annet om helhetlig ledelse, som en god informasjonsplattform for beslutninger, og som vil bli ivarettatt gjennom ny organisering. En organisering med tre geografiske driftsenheter gir også et akseptabelt kontrollspenn for å utøve god ledelse.

En organisering med flere enn tre geografiske driftsenheter vil føre til at man ikke vil kunne få tilstrekkelig ressurser til å etablere kompetente og bærekraftige fagmiljøer ute på de geografiske driftsenhetene. Dette vil kunne øke behovet for større og flere fagmiljøer på de funksjonelle enhetene, for å få løst oppgavene på en tilfredsstillende måte. Dette vil kunne gå utover fleksibiliteten i bruk av ressursen.

Det er gjennom innspill fra ulike kommuner fremkommet et ønske om fem geografiske driftsenheter. Hovedbegrunnelsen for dette er kortere avstand fra politimesteren ledergruppe, som vil skape større mulighet til involvering på et høyere nivå i hele distriktet. Avstand fra der beslutninger blir tatt og til utførelse vil også bli kortere. Dette vil ført til en økt bruk av ressurs til administrasjon og ledelse i forhold til dagens organisering(fire tidligere distrikter). Politimesteren ser at et så stort distrikt med så store geografiske forskjeller vil kreve tydelige ledelse i alle ledd. Det å øke med to geografiske driftsenheter er ingen garanti for dette. En organisering med fem tjenesteenheter anses derfor ikke som hensiktsmessig.

4.3 Begrunnelse tjenesteenheter

Ut fra de analyser og innspill som har kommet inn fremstår den beste løsningen en organisering med tretten tjenesteenheter i Sør-Øst politidistrikt. Endring av struktur skal gi bedre eller like god beredskap, forebyggende tjeneste og etterforskning av begått kriminalitet. Det vil også gi en bedre eller like god tjeneste for publikum når det gjelder forvaltningsmessige og sivile gjøremål.

Dagens fire politidistrikter er alle delt opp i "regioner". Det innebærer at det også i dag samhandles på tvers av de lokale tjenestestedene og tjenesteenhetene. I dag er det to regioner i gamle Nordre Buskerud, to regioner i gamle Søndre Buskerud, fire regioner i gamle Telemark og fire regioner i gamle Vestfold.

Når det gjelder krav til tjenesteenheter, så vises det til denne rapportens pkt. 2.1.2. Det er store krav til leveranser, og slik Sør-Øst politidistrikt er i dag, så vil kun de største politistasjonsdistriktene og lensmannsdistriktene være i stand til å levere dette. Alene ville de små tjenesteenhetene blitt sårbare i forhold til krav og oppgaver som er lagt til tjenesteenhetene.

I politimesterens forslag til tilrådning til kommunene er det foreslått fem tjenesteenheter. Dette har skapt mye engasjement og frykt for en sentralisering av politiets tjenestetilbud. En lokal forankring og høy tilstedeværelse i hele politidistriktet er viktig for ny organisering. Tjenesteenhetene må også ved ny struktur samarbeide på tvers i

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 16 av 30

den geografiske driftsenheten. Ved å øke antall tjenesteenheter til trette vil en sikre større involvering og forankring i hele politidistriktet.

Ved tretten tjenesteenheter vil det bli en bredere sammensatt ledergruppe for geografisk driftsenhetsleder. Det gjør at det blir lettere for tjenesteenhetene å komme med innspill på prioriteringer lokalt. Ved inndeling i tretten tjenesteenheter vil det også være et mindre begrenset område som den enkelte tjenestemann/kvinne må gjøre seg kjent med, og det vil på den måten være lettere å få en lokal forankring og god lokalkunnskap.

Gjennom flere tjenesteenheter vil en i større grad få en mer helhetlig ledelse og styring i politidistriktet, som evner å løse kriminalitet i større grad på tvers og med mindre "skott" mellom tjenesteenhetene. Både kompetansen og ressursene vil lettere kunne utnyttes på tvers, da det vil være en avhengighet mellom tjenesteenhetene.

5. TJENESTESTEDSSTRUKTUR

Ut fra de analyser og innspill som har kommet inn fremstår løsningen med tjuefem tjenestesteder i Sør-Øst politidistrikt som den mest hensiktsmessige. Dette vil gi en tilnærmet lik polititjeneste til publikum, gjennom et lokalt forankret politi med tilfredsstillende beredskap, godt forebyggende arbeid og god tilgjengelighet.

En detaljert beskrivelse av det enkelte tjenestested i Sør-Øst politidistrikt fremgår av vedlegg 1. Det vil av vedlegget også fremgå:

- Konkret tjenesteenhet tjenestestedet er organisert under
- Geografisk plassering
- Ivaretagelse av
 - Forebyggende tjeneste
 - Hvilken beredskap kan forventes
 - Kontakt med lokale aktører
 - Tilgjengelighet
 - Lokalkunnskap
- Gevinster og gevinstrealisering

Nærpolitireformen skal utvikle et nærpolti som er lokalt tilstedeværende med lokalkunnskap og bred kontaktflate. Økt patruljering og beredskap i hverdagen er først og fremst avhengig av antall patruljer og ikke i like stor grad antall tjenestesteder. Politiarbeid på stedet er en av de viktigste satsningene i nærpolitireformen.

Etterforskning er også en viktig satsning i nærpolitireformen. Det store antall av saker skal også i fremtiden etterforskes ved tjenesteenhetene, men en økt kompleksitet og et økt krav til kvalitet vil kreve spesialkompetanse som brukes på tvers i distriktet for å støtte det lokale arbeidet.

Et viktig element i nærpolitireformen er at Sør-Øst politidistrikt får en operasjonssentral. Det vil i fremtiden bli en større utstrakt bruk av flåtestyring av patruljene, slik at en i ledig tid vil dekke en større geografi enn det som gjøres i dag. Likevel er det en begrensning i hvor god lokalkunnskap en politiutdannet kan få opp mot antall innbygger og geografisk utstrekning.

Tilstedeværelse, lokalkunnskap og en bred kontaktflate utfordres når det blir færre tjenestesteder. Et forpliktende samarbeid gjennom politiråd, SLT-samarbeid og politikontakt skal være med på å utvikle tilstedeværelse, lokalkunnskap og en bred kontaktflate med kommunen, aktuelle samarbeidspartnere og publikum. Polimesteren

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 17 av 30

vil slå fast at dette ivaretas i anbefalingen til ny tjenestestedsstruktur. Avstand til nærliggende politidistrikter er også ivarettatt i forslaget. Det vil si at responstid og reisetid for innbyggere i grenseområdene er vurdert.

Politidistriktets fremtidig organisering vil være delt mellom geografisk driftsenheter og funksjonelle driftsenheter. Funksjonelle driftsenheter vil være Felles Påtaleenhet, Felles utlending og forvaltningsenhet og Felles etterforskningsenhet med flere. Det er viktig å få frem at selv om noen er ansatt i en funksjonell enhet, så vil de være geografisk plassert på tjenestestedene i daglig produksjon. Bakgrunnen for den todelte organiseringen, er at en i ny struktur har valgt å samle fagkompetanse på enkelte områder. De funksjonelle enhetene skal i ny organisasjon være en støtte for de geografiske enhetene på særskilte fagområder, og ha et fagansvar for en kvalitativ oppgaveløsning. Dette vil skape større fokus på utvikling og en mer lik behandling av både sivile og polisiære oppgaver.

6. DRØFTING AV TJENESTESTEDSSTRUKTUREN

Forslagene til effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder i politidistriktet betyr en betydelig reduksjon av antall tjenestesteder i forhold til dagens situasjon. Dette er en reduksjon som er nødvendig ut fra kravene til nærpoltireformen, og det som vil gi den beste polititjenesten for publikum innenfor dagens rammer. Mange enheter stiller store krav til styring og ledelse. Samtidig krever det store ressurser å holde alle tjenestestedene åpne for publikum. For at politiet skal være i stand til å møte fremtidens kriminalitetsutvikling, kreves det andre arbeidsmetoder og ny organisering.

I høringen som ble sendt ut var forslaget en sammenslåing av tjenestesteder til 21 tjenestesteder. Det har i høringsperioden vært en god prosess i politidistriktet rundt ny struktur. Etter innspill fra kommuner, fylker og andre interessenter, har en i tilrådingen økt til 25 tjenestesteder. Det foreslås derfor i tilrådingen en sammenslåing av 18 lensmannskontorer. Det er ikke tatt stilling til hva som skjer med Røyken og Hurum lensmannskontor etter 2020.

En økning av fire tjenestesteder har gitt en bedre tilgjengelighet for publikum i forhold til forslaget som ble sendt ut på høring. Det som har vært vektlagt ved disse stedene, har vært avstand mellom tjenestesteder, dekning mot nabo politidistrikter og økonomiske bindinger gjennom lange leieavtaler.

Sammenslåingen som er i anbefalingen, vil på sikt frigjøre ressurser til politiets kjerneoppgaver. Dette vil være ressurser i form av omdisponering av ansatte, og da særlig ledere. Det vil gi en ressursbesparelse på EBA på ca. 15 mill. årlig. Det vil imidlertid medføre kostnader å slå sammen enheter i form av ombygging og nye bygg i en ny organisasjon. Hvor store kostnader dette vil medføre er det for tidlig å anslå. Vi har ikke i dag en god nok oversikt over kostander forbundet til å flytte ansatte til nye lokasjoner og tilbakeføringskostander ved avsluttet leieforhold.

Når det gjelder strukturendringer og gevinster forbundet med ny organisasjon så er det realistisk å se dette i et 3-5 års perspektiv. Politidistriktet har flere lange leieavtaler som det vil ta tid å komme seg ut av. En sammenslåing av mindre enheter vil gi en raskere gevinst enn der det er forslått sammenslåing av større enheter. Dette begrunnes med at dagens lokasjoner i all hovedsak er tilpasset dagens antall ansatte og de oppgaver utføres på stedet. Det å flytte sivile mot politiansatte gir ikke en direkte gevinst, da politiansatte vil kreve mer plass i form av utstyr og kjøretøy.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 18 av 30

Sør-Øst politidistrikt har også noen leieavtaler som er å anse som uoppsigelige frem til 2022-2026. Gevinsten opp mot disse avtalene, vil i all hovedsak ikke kunne effektiviseres før avtalene kan termineres.

I forhold til årsverk som i dag er på de stedene som er foreslått sammenslått, så er dette 30 sivile og 70 politistillinger. Dette betyr ikke en direkte gevinstrealisering av disse stillingene, da de fleste politistillingene er ansatte som dekker dagens vakt og beredskapsordninger. Likevel vil dette gi et handlingsrom for omdisponering av stillinger i ny organisasjon. Konkrete tall på stillinger som kan omdisponeres, vil ikke foreligge før personalløpet er gjennomført i hele Sør-Øst politidistrikt.

6.1 Risiko og sikkerhetsvurdering

For å sikre at den anbefalte innretningen på lokal struktur gir minst like gode polititjenester som i dag, er det gjennomført en risiko- og sikkerhetsvurderinger, vedlegg 1 punkt 6. Politimesteren har som beskrevet vært rundt og besøkt de fleste kommuner. Hun har der lagt vekt på risiko og sikkerhetsvurderinger ved sammenslåing av tjenestesteder.

Politimesteren har i sin dialog vektlagt at de foreslåtte endringene til ny struktur vil gi en like godt eller bedre polititjeneste i politidistriktet. Kommunene vi gjennom ny organisering få en tilfredsstillende beredskap, lokal forankring gjennom politikontakt og forebyggende arbeid, samt en lik og kvalitativ god etterforskning.

Sør-Øst politidistrikt er et distrikt med stor variasjon i kultur, organisering og geografi. Risiko- og sårbarhetsvurderingene er gjennomført av ansatte fra alle de fire gamle politidistriktene og vernetjenesten. Denne var også en del av arbeidet til arbeidsgruppen for effektivisering av politidistriktets lokale struktur (tjenestesteder, tjenesteenheter og geografiske driftsenheter). Gruppen besto av 14 ledere fra hele distriktet, prosjektmedarbeidere og tillitsvalgt fra Politiets Fellesforbund Sør-Øst politidistrikt. Rosvurderingen er forankret der.

ROS-vurderingene søker å avdekke hvordan eventuelle endringer vil påvirke politiets beredskap, samt kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale straffbare handlinger og sikre innbyggernes trygghet. På bakgrunn av dette er det definert en rekke uønskede hendelser innenfor områdene beredskap, etterforskning og forebygging.

Sannsynlighet og konsekvens er vurdert for hver av de uønskede hendelsene. Den samlede vurderingen som presenteres er en kombinasjon av sannsynlighet for at den uønskede hendelsen inntreffer, vurdert opp i mot konsekvensen ved at den inntreffer. De ulike risikoene er gradert mellom *lav*, *moderat*, *betydelig* og *høy*. Samtlige uønskede hendelser er vurdert ut i fra målsetningen, som beskrevet i oppdraget fra Politidirektoratet:

- Tilgjengelighet og synlighet for publikum
- Kvalitet i forebygging, etterforskning og beredskap
- Effektiv ressursbruk i politidistriktet
- Helhetlig styring og ledelse i politidistriktet
- Fleksibilitet i politidistriktet

Det presiseres at dette ikke er en fullverdig ROS-analyse, men en minimumsløsning hvor man har søkt å avdekke de mest åpenbare risikoene innenfor de respektive områdene:

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 19 av 30

en kvalifisert vurdering av risiko. I den sammenheng vises det til oppdragsbrevet, hvor det fremkommer at tilrådingen skal inneholde en ROS-vurdering.

6.2 Ivaretagelse av det forebyggende arbeidet.

Forebyggende arbeid må bli mer enhetlig og systematisk ivare tatt. Økt samarbeid med kommunene vil gi en mer helhetlig forebyggende tjeneste, og dette må ses i sammenheng med politiråd og politikontakt. Forebyggende tjenestepersoner bør jobbe integrert for å være en del av den operative tjenesten, men med fokus på det forebyggende i de ulike geografiske driftsenhetene. Det må være øremerket fagkompetent personell til forebyggende tjeneste og radikaliserings. Hele organisasjonen må være omforent om mål og resultat. Det krever et godt samspill mellom Felles funksjonell enhet for forebyggende og de ulike geografiske driftsenhetene.

6.2.1 Politikontakt

Politikontakten skal være tjenesteenhetsleders daglige kontaktledd med kommunene og rådgiver innen kriminalitetsforebyggende virksomhet. Politikontakten skal være et viktig kontaktpunkt mellom politi, befolkning og de ulike aktørene i den enkelte kommune. Politikontaktene skal være organisert sammen med det kriminalitetsforebyggende miljø under den aktuelle tjenesteenheten eller geografiske driftsenheten.

Kommunene i Sør-Øst politidistrikt skal minimum ha en konkret politikontakt. Politikontakten skal ha et *kontaktpunkt* i den enkelte kommune i gjennomsnitt en dag hver uke. Med kontaktpunkt menes tilstedeværelse gjennom direkte forebyggende arbeid, møter med kommunen eller andre lokale aktører, samt tilstedeværelse på arenaer etter et behov fra kommunens innbyggere.

Behovet for tilstedeværelse i den enkelte kommune vil være avhengig av størrelse og aktuelle utfordringer. Dimensjoneringen av antall politikontakter pr. tjenesteenhet avhenger av antall kommuner som tjenesteenheten har ansvar for og øvrige behov basert på avtale med politimesteren. Momenter her er geografisk utstrekning, befolkningsmengde og kriminalitetsbilde.

Politikontakten må ha erfaring innenfor forebyggende virksomhet, ha god lokalkunnskap og kjenne politidistriktets totale organisering slik at vedkommende kan knytte kontakt evt. være bindeledd mellom kommunen og øvrige deler av distriktet, herunder PST, spesialetterforskning, radikaliseringskoordinator, næringslivskoordinator etc. Som eksempel kan politikontakten på bakgrunn av kontakt fra det lokale barnevern, etablere kontakt med familievoldskoordinator, SARA-kontakt eller etterforsker basert på politikontaktens vurdering av barnevernets behov. Politikontakten skal sikre at kommunen får kunnskap om besluttede overordnede forebyggende strategier og bistå i forhold til kunnskapsdeling på ulike nivåer i kommunen.

Politikontakten skal sammen med SLT-koordinator være pådriver for beslutninger og vedtak fattet i politirådet.

Politikontakten er underlagt faglig støtte fra Felles Forebyggende enhet (egen funksjonell driftsenhet). Politikontaktene kan ved behov være det utøvende ledd for næringslivskontakt, radikaliseringskontakt og andre.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 20 av 30

Ved ferieavvikling eller annet fravær skal tjenesteenhetsleder utpeke en erstatter som skal tre inn i politikontaktens funksjon. Fortrinnsvis bør 2 politikontakter kunne svar for hverandre i det daglige.

6.2.2 Politirådet

Politirådet er politiets og kommunens formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet, for samordning av aktuelle beredskapsplaner og for arbeid med samfunnssikkerhet. De skal utvide sitt virkemiddelapparat inspirert av gode, eksisterende samhandlingsmodeller. Politiets representanter i politirådet skal ha mandat til å forplikte politiet.

Gjennom utveksling av kunnskap og erfaring mellom politi og kommune skal politirådet bidra til involvering og ansvarliggjøring av lokale myndigheter, næringsliv og frivilligsektoren i det kriminalitetsforebyggende arbeidet og innen beredskap og samfunnssikkerhet.

Politirådet skal minimum være sammensatt av representanter fra ledelsen i kommunen og politiet (ordfører, rådmann, stasjonssjef eller lensmann). Politikontakt for kommunene bør delta. Eventuell SLT- koordinator bør være sekretær hvor man har den funksjonen.

I tillegg til faste deltagere bør politirådet bestå av representanter fra næringsliv, frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner.

Politirådet kan organiseres som et samarbeid mellom to eller flere kommuner, og politimesteren skal legge til rette for at det etableres politiråd i alle kommuner i Sør-Øst politidistrikt. Politirådet skal etablere en ensartet praksis for mottak, vurdering, prioritering og beslutning om videre behandling av saker bragt inn for politirådet, samt for formidling av informasjon til aktuelle samarbeidspartnere.

Hovedoppgaver for politirådet er:

- Inngå avtale om politiråd for å forplikte deltagernes organisering i politirådet til samhandling og sikre at arbeidet som iverksettes, blir samordnet og gjennomført.
- Utvikle forpliktende handlingsplaner slik at befolkningen er sikret helhetlig forebyggende tjeneste i sitt lokalsamfunn.
- Bruke kommunenes politivedtekter som et aktivt verktøy for å ivareta forebygging og trygge lokalsamfunn.
- Gjennomføre årlig revisjon av kommunenes politivedtekter.
- Sørge for helhetlig samhandling mellom politi, kommune, næringsliv og frivillige organisasjoner/ interesseorganisasjoner.
- Sørge for felles forståelse av trender og utviklingstrekk i det lokale kriminalitetsbilde, felles forståelse av bakenforliggende og utløsende årsaker, og målrettede forebyggende tiltak knyttet til kriminalitet, utrygghet og sårbarhet.
- Samordne strategiske beslutninger for kriminalitetsforebyggende arbeid, beredskap og samfunnssikkerhet, samt utarbeide felles handlingsplaner innen disse temaene.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 21 av 30

6.3 Hvilken beredskap man kan forvente

Det er viktig for publikum at politiet kommer når man trenger dem ved nødssituasjoner. Sør-Øst politidistrikt må derfor tilrettelegging for vakt samarbeid som sikrer at man kan levere tilstrekkelig beredskap med god kvalitet og at responstidskravene blir overholdt. Vakt- og beredskapslister må være basert på kunnskap om hvor og når hendelser normalt skjer. Det bør derfor defineres en sikkerhets-/minimumsbemanning i forhold til operativt innsatspersonell kategori 3(IP3- høyest operativ trening i distriktet) og operativt innsatspersonell kategori 4(IP4- nivå etter endt utdanning ved Politihøgskolen). På sikt vil det frigjøres ledere til grunnstillinger. En forutsetning for styrkingen er at frigjorte stillinger benyttes til å opprette flere IP3 og IP4 stillinger, og at Sør-Øst politidistrikt har en langsiktig bemanningsplan.

Ved færre og mer sentraliserte arrester vil det gå med mer tid til transport og har derfor betydning for beredskapen. Økt bruk av sesongarrest, samt ved spesielle arrangementer etc. vil det måtte tilrettelegges for. I denne sammenheng bør også behovet for transportbistand av arrestforvarere vurderes.

Krav til beredskap bør omfattes av politimesterens tjenestetilbud.

6.4 Hvordan politiet vil sikre tett kontakt med lokale aktører

Det er av betydning å få en tydeligere og enhetlig strukturering av politirådene og politikontaktene, noe som vil gi en bedre dialog og samhandling med kommunene, jf. 5.1.1/5.1.2. Fornøyde kommuner gir økt tillit til politiet. Økt samarbeid med kommunene gir bedre helhetlig forebyggende tjeneste. Det er ønskelig med en spredt bosetting av politi og en målrettet forebyggende patruljering. Det må foreligge en strategiplan i hvert politiråd. Politikontakten bør være en fast representant fra politiets side i alle politiråd. I mindre kommuner må en politikontakt kunne representere politiet i flere kommuner. Det forventes en gjensidig åpenhet i forhold til hva politiet og kommune kan levere.

6.5 Hvordan politiet vil sikre at lokalkunnskap skal ivaretas

Ved å legge ned tjenestesteder ser man faren for at verdifull lokalkunnskap går tapt pga. større geografiske områder. Det er viktig å være bevisst på at lokalkunnskap gjelder både bygd og by, som uteliv, trender og miljøer. For å lykkes i dette arbeidet er det helt avgjørende å kunne jobbe målrettet. Lokasjon har betydning for å opprettholde lokalkunnskap, men er ikke avgjørende. Styring av ressurser er viktig. Politidekningen vil kunne bli redusert i deler av Sør-Øst politidistrikt, mens det andre steder vil det bli en økning. Målet må være at polititilbudet blir likere/mer enhetlig i bygd og by. For å oppnå det må man jobbe systematisk i tilnærmingen ved opplæring av nytilsatte med lokalkunnskap i fokus, bruk av politikontaktene og politiråd. Den forebyggende strategien for Sør-Øst politidistrikt må utvikles i samarbeid mellom Felles funksjonell enhet for forebygging og de geografiske driftsenhetene.

6.6 Etterforskning

Politiarbeid på stedet skal gi en bedre kvalitet og mer enhetlig etterforskning, men er ressurskrevende. Økt kvalitet i tidlig fase av en straffesak, vil gi en mer effektiv

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 22 av 30

kriminalitetsbekjempelse på sikt. Denne måten å jobbe på vil også gi en bedre kvalitet på etterforskning ved krevende og alvorlig kriminalitet.

En tilstrekkelig ressurssetting er av betydning for å kunne gjennomføre *Politiarbeid på stedet*. Det er viktig at alle operative tjenestepersoner og grupper, som f. eks. hund og innsatsledere deltar og er en del av *Politiarbeid på stedet*. Innsatsledere må ha kunnskap og erfaring i forhold til etterforskningsledelse. Hele organisasjonen må være omforent om mål og resultat. Straffesaker bør i størst mulig grad etterforskes så nært som mulig der hvor det straffbare forholdet har skjedd. Forskning viser at etterforskning som iverksettes rett etter den kriminelle handlingen er begått, gir flere positive påtaleavgjørelser.

7. UTKAST TIL TJENESTETILBUDET TIL INNBYGGERNE

7.1 Innledning

En skiftelig orientering av tjenestetilbudet til kommunene, vil politimesteren offentliggjøre etter at Politidirektoratet har fattet sin beslutning om ny struktur. I denne rapporten foreligger et utkast til tjenestetilbud til innbyggerne i Sør-Øst politidistrikt. Utkastet gjenspeiler de diskusjoner og den involvering som har vært mellom ledere og ansatte i Sør-Øst politidistrikt opp mot de enkelte kommunene gjennom hele høringsperioden.

Kommunene har sittet i styringsgruppen og har fått informasjon både i disse møtene, i dialogmøter og ved høringskonferanser. Politimesteren har vært tydelig i sitt budskap om at sammenslåing av fysiske kontorer vil bety flere politipatruljer når behovet er størst, at trygghet skapes gjennom tilstedeværende og tilgjengelig politi, og ikke ved bygg. Kravet til kvalitet og utvikling må prioriteres for at politiet skal bekjempe og forebygge fremtidens kriminalitet. Dette vil kreve mer robuste miljøer og større samhandling en dagens organisering legger til rette for.

7.2 Utkast til tjenestetilbud

Publikum vil få mulighet til å levere anmeldelser ved alle politiets tjenestesteder i Sør-Øst politidistrikt. De vil også få støtte og bistand knyttet til søknader, sivil rettspleie og forvaltningsoppgaver, samt få veiledning om politiets tjenestetilbud.

Politiet vil i samarbeid med kommunene utarbeide en gjensidig forpliktende handlingsplan for det forebyggende arbeidet.

Politirådene skal videreutvikles i alle kommuner og vil være en viktig arena for forpliktende samarbeid mellom politi og kommune.

Politidistriktet vil utnevne en politikontakt for hver kommune i Sør-Øst politidistrikt. I kommuner som ikke har tjenestested vil politikontakten ha et *kontaktpunkt* i den enkelte kommune i gjennomsnitt en dag hver uke. Med kontaktpunkt menes tilstedeværelse gjennom direkte forebyggende arbeid, møter med kommunen eller andre lokale aktører, samt tilstedeværelse på arenaer etter et behov fra kommunens innbyggere. Politikontaktens primæroppgave vil være å drive lokalt forebyggende arbeid, samt ha tett dialog med kommunen og øvrige samarbeidsparter. Politikontakten vil ha fullmakt til å

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 23 av 30

følge opp beslutninger fattet i politiråd, og være tjenesteenhetsleders kontaktledd opp mot kommunene.

Det vil bli utarbeidet vakt- og beredskapsordninger basert på analyser for når og hvor hendelser skjer. Her vil det bli planlagt ut fra sesongmessige endringer. Der det viser seg forsvarlig, vil beredskapsvakt kunne benyttes.

Av innbyggerne i Sør-Øst politidistrikt vil 99 % ha maksimalt 45 minutters kjøretid til nærmeste tjenestested.

Politidistriktets responskrav fastsatt av Politidirektoratet skal holdes ved akutte hendelser som gjelder liv og helse, og/eller som kan gi store samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser. Målet er at responstiden skal forbedres mot 2020.

De geografiske driftsenhetene vil tilby døgntilgjengelig innsatspersonell av kategori 3 innenfor enheten.

Politidistriktets operasjonssentral vil besvare 95 % av alle 112 anrop innen 20 sekunder.

Publikumsmottak og åpningstider for det enkelte tjenestested vil bli avklart lokalt innen tjenesteenheten. Det vil være dager hvor åpningstidene strekker seg utover ordinær arbeidstid.

For å sikre lokalkunnskap vil det for nytilsatte etableres en opplæringspakke.

Politimester vil avholde årlige møter med kommunene innenfor de geografiske driftsenhetene.

8. LOKALE SYNSPUNKT PÅ FORSLAGET

8.1 Synspunkt fra berørte kommuner

I prosessen har det vært lagt opp til tett dialog med kommunene. I tillegg til møter med kommunene og utvidet styringsgruppe, er det gjennomført en spørreundersøkelse opp mot kommunene. De ble bedt om å uttale seg i forholdet til dagens politi og forventninger knyttet til Nærpolitireformen.

Både i forhold til undersøkelsen som er gjennomført og de innspill har kommet inn fra kommuner, fylke og andre interessenter, så har politimesteren systematisk registrert og vurdert innholdet. Sammen med analyser og kartlegging har dette blitt lagt til grunn for denne anbefalingen til ny struktur.

I spørreundersøkelsen til kommunene deltok 56 informanter fra 40 kommuner fordelt slik: Telemark 19 informanter fra 13 kommuner, Vestfold 10 informanter fra 9 kommuner, og Buskerud 24 informanter fra 18 kommuner. Informantene representerte små (<2000 innbyggere), mellomstore (2000-20 000 innbyggere) og store kommuner >20 000 innbyggere. To av tre informanter var ordførere, resten av informantene var enten rådmenn eller tilsvarende. Informantene svarte at de stort sett var godt fornøyd med dagens polititjeneste. De mente det var viktig å påvirke arbeidet med politireformen fordi de ønsket å motvirke sentralisering, for gjennom dette å ivareta god beredskap, sikre synlighet, unngå at politioppgaver blir overført til kommunale etater, sikre kriminalitetsforebyggende arbeid, lokal forankring og for å unngå at det blir

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 24 av 30

områder uten politidekning. Undersøkelsen viste at kommunene var svært opptatt av at den enkelte kommune kan fortsette både formalisert og tilfeldig samarbeid med politiet. Kommunene hadde store forventninger til resultatet av reformen, blant annet mer og bedre polititjeneste, mer og bedre samarbeid, godt kriminalitetsforebyggende arbeid, bedre beredskap/kortere responstid og at lokalkunnskap videreføres i ny organisering. Kommunene var bekymret for at politireformen skulle gi sentralisering, mindre synlighet, mindre samarbeid, flere oppgaver for kommunene og et dårligere tilbud til publikum.

Representantene fra kommunene var bekymret for at Nærpolitireformen vil føre til at politiet ikke lenger har samme grad av lokalkunnskap og nærhet til befolkningen, og at det vil gi dårligere kriminalitetsforebygging. De var også bekymret for at politiet vil konsentrere sin oppmerksomhet om større steder og byer, og at kriminalitet vil kunne foregå uhindret på mindre steder og i utkantene. De var også bekymret for den korte tiden som var satt av til å utarbeide et forslag til ny geografisk, med tanke på det omfattende arbeidet dette ville være.

Representanter fra de mindre kommunene var bekymret for at innbyggerne vil få lang reisevei til nærmeste lensmannskontor eller politistasjon. Politimesteren orienterte om at Nærpolitireformen vil gi en mer ensartet behandling av kriminalitet, altså at man kan forvente lik behandling uavhengig av hvor en straffbar handling skjer og hvor den anmeldes. Politimesteren orienterte også om kontrakten mellom politiet og kommunene hvor politiet forplikter seg til tjenesteleveranse. Politikontakten ble også fremhevet, det at hver enkelt kommune får tildelt politikontakt som skal være kommunenes kontaktpunkt i forhold til forebygging.

Representantene fra kommunene var også bekymret for hvordan beredskap og responstid påvirkes av ny geografisk struktur, og de var opptatt av hvordan Nærpolitireformen vil påvirke politiets samarbeid med AMK og brann/redning. Flere kommuner var bekymret for at politioppgaver vil bli skjøvet over på AMK og brann/redning, hvilket ikke er ønskelig. Kommunene sa at det viktigste for dem er at politiet kommer når de skal, og at de er kapable til å ivareta oppgavene de får når de kommer frem.

Enkelte kommuner i Sør-Øst politidistrikt har store innrykk av turister i noen deler av året, for eksempel Hemsedal, Geilo og Rauland i vintersesongen, og Tønsberg, Tjøme og Kragerø i sommersesongen. Representantene fra disse og andre lignende kommuner var opptatt av at politiet tar dette i betraktning i arbeidet med ny geografisk struktur. Det er viktig for disse kommunene at man ikke legger til grunn befolkningstall i planleggingen ettersom befolkningen mangedobles i høysesongene. Økt befolkning påvirker ordensproblematikk og kriminalitet.

8.2 Høringssvar fra kommunene

41 av 53 kommuner har gitt høringssvar til politimesterens forslag til endring av politiets lokale struktur i Sør-Øst politidistrikt. Av kommunene som har gitt høringssvar er fordelingen slik; 15 kommuner fra Buskerud, 15 kommuner fra Telemark og 10 kommuner fra Vestfold. Kommunenes høringssvar kan grupperes i tre hovedkategorier;

- 1) Kommuner som støtter politimesterens forslag til endring av politiets lokale struktur i Sør-Øst politidistrikt,
- 2) Kommuner som har innspill til organisering av tjenesteenheter og geografiske driftsenheter og/eller
- 3) Kommuner som argumenterer for å beholde et lensmannskontor som er foreslått nedlagt.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 25 av 30

Kommuner som har innspill til organisering av tjenesteenheter og geografiske driftsenheter har ofte også argumenter for å beholde et lensmannskontor som er foreslått sammenslått, slik at innspillet faller i både kategori 2 og 3. Noen kommuner har også innspill til andre deler av den foreslåtte endringen, blant annet plassering av arrest, plassering av seksjoner for sivile gjøremål og forvaltning, og plassering av spesialistfunksjoner.

17 kommuner støtter politimesterens forslag til endring av politiets lokale struktur i Sør-Øst politidistrikt. Alle disse 17 kommunene presiserer allikevel viktigheten av, og forpliktelsen som politiet har gjort i forhold til å drive forebyggende arbeid, være synlig og tilgjengelig og kvalitetsheving innenfor ulike områder. Altså er støtten gitt under forutsetning av at politiet ved å gjennomføre endringene blir i stand til å levere tjenester som er i tråd med intensjonen med Nærpolitireformen.

18 kommuner er uenige i forslaget om at deres lokale lensmannskontor er foreslått sammenslått. Av disse 18 er fem kommuner også uenige i forslaget om ny organisering. Fem kommuner er uenige i forslaget om ny organisering, men uten at de mener noe om lokalt lensmannskontor eller politistasjon. Altså er til sammen ti kommuner uenige i forslaget om ny organisering, herunder forslaget om antall geografiske driftsenheter, og/eller antall tjenesteenheter.

Kommuner som er uenige i forslaget om ny organisering peker på muligheten for ressurskonsentrasjon omkring de tettest befolkede områdene på bekostning av mindre befolkede områder. Disse kommunene frykter at områder med lite befolkning vil få dårligere politidekning etter reformen. Konsekvenser av dette kan dermed bli dårlig/lite kriminalitetsforebyggende arbeid, lite/ingen lokalkunnskap, lang responstid og dårlig beredskap, overføring av politioppgaver til kommunale etater og lignende.

Kommuner som er uenige i at deres lokale lensmannskontor er foreslått sammenslått mener at dette vil ha negative konsekvenser for innbyggernes trygghetsfølelse, for samarbeidet mellom kommunene og politiet og særlig for det kriminalitetsforebyggende arbeidet, og for håndtering av alvorlige straffesaker. Noen peker også på lang reisevei for å ordne sivile gjøremål og forvaltningsmessige gjøremål.

Kommunesektorens organisasjon (KS) fylkesstyre Vestfold støtter politimesterens forslag til ny organisering, men mener at dersom Holmestrand, Hof og Sande blir ny storkommune så bør Holmestrand være eget tjenestested.

8.3 Høringssvar fra fylkene

Fylkesmannen i Telemark mener at det bør være fem geografiske driftsenheter, ikke tre. Dette for å sikre at de øvre/indre delene av politidistriktet blir representert i politimesterens ledergruppe. Fylkesmannen i Telemark mener at dersom Politimesteren velger å ha fem driftsenheter så er det tilstrekkelig med fem tjenesteenheter. Ved denne organiseringen fjerner man ett nivå og gjør linjen kortere fra tjenestested til politidistriktets øverste ledelse.

Fylkesmannen i Vestfold har ingen innspill til ny organisering men er opptatt av at kommunenes beredskapsråd spiller en større rolle i tida fremover. Vestfold fylkeskommune ved fylkesrådmannen støtter politimesterens forslag til ny organisering, men mener at dersom Holmestrand, Hof og Sande blir en ny storkommune så bør

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 26 av 30

Holmestrand bli eget tjenestested, og at man dermed øker antall tjenesteder i Vestfold fra fire til fem.

Buskerud fylkeskommune ved fylkesrådmannen mener at Buskerud bør ha to geografiske driftsenheter og fire tjenesteenheter. Buskerud fylkeskommune mener at Sør-Øst bør ha fem geografiske driftsenheter, ni tjenesteenheter og 21 tjenestesteder.

8.4 Høringssvar fra tjenestemannsorganisasjoner

Politilederlaget Sør-Øst har mener at politimesterens endelige forslag til ny organisering må sikre at hele distriktet har innflytelse på avgjørelser som tas. Politilederlaget foreslår derfor at det enten blir fem geografiske driftsenheter og like mange tjenesteenheter, eller tre geografiske driftsenheter og flere tjenesteenheter enn det som er foreslått. Politilederlaget forslår at alle politistasjoner og større lensmannskontorer blir tjenesteenheter. Politilederlaget er enig i at antall tjenestesteder bør reduseres, men mener at det bør gjennomføres en grundigere analyse enn det som er gjort i denne prosessen. Politilederlaget foreslår at Lier lensmannskontor består.

8.5 Synspunkter fra andre lokale aktører

Andre innspill til ny organisering er flyktningetjenesten i Ål som mener at lensmannskontoret i Ål må bestå da nedleggelse vil gi vesentlige, negative konsekvenser.

Veggli fjell Friluftslag foreslår at man opprettholder et lensmannskontor i hver kommune i Numedal.

Votnedalen og Svartli hytteeierforening mener at tjenestestedet i Veggli må bestå, eller at man eventuelt gjennomfører en ny analyse og på grunnlag av denne vurderer hvilke tjenestesteder som skal bestå.

Ole Tom Røed, fast forsvarer i Nordre Vestfold tingrett, foreslår at tjenestested Holmestrand nedlegges men at man opprettholder tjenestestedet i Re.

9. TILRÅDNING OM ENDRING I TJENESTESTEDSTRUKTUR

Det er i prosessen fremkommet mange innspill og forslag til ny organisering for Sør-Øst politidistrikt. Dette er behandlet både i arbeidsgrupper, interimledergruppe og utvidet styringsgruppe.

Politimesteren har i sin anbefaling til ny struktur bygget forslaget på:

- Kunnskap, analyse og erfaringer fra dagens struktur.
- Politiske målsettinger og føringer i Nærpolitireformen.
- De oppgavene og det ansvaret som er lagt til tjenesteenheter og tjenestesteder.
- Innspill fra kommuner, fylkeskommuner, fagforeninger, eksterne interessenter, ansatte og ledere i Sør-Øst politidistrikt.

Forslagene til effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder i politidistriktet betyr en reduksjon av antall tjenestesteder i forhold til dagens situasjon. Dette er en

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 27 av 30

nødvendighet for å oppnå en mer effektiv ressursbruk, som på sikt skal gi et mer tilstedeværende, likt og kvalitativt politi. Mange enheter stiller store krav til styring og ledelse. Samtidig krever det store ressurser å holde alle tjenestestedene åpen for publikum. Dette går på bekostning av prioriterte oppgaver og nok patruljer ute der kriminalitet skjer. For at politiet skal være i stand til å møte fremtidens kriminalitetsutvikling, kreves det andre arbeidsmetoder og ny organisering.

Politimesteren mener at anbefalt forslag til ny struktur, i like stor grad eller større grad med dagens ressurser vil muliggjøre:

- Opprettholdelse av god lokalkunnskap gjennom tilstedeværende politi.
- Lokal forankring gjennom tett dialog med kommunene, hvor politikontakten og stedlig tjenesteleder vil ha en avgjørende rolle.
- En økt kvalitet og likhet i straffesakskjeden gjennom robuste fagmiljøer og kvalitativ opplæring.
- En mer enhetlig og kvalitativ høyre behandling av forvaltnings – og sivile oppgaver.
- Beredskap som skaper trygghet og forutsigbarhet for innbyggerne i politidistriktet.

Kvalitetskravene og effektmålene i oppdragsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet mener politimesteren best ivaretas gjennom forslag til anbefalte fremtidige struktur for Sør-Øst politidistrikt.

9.1 Politimesterens tilrådning

Politimesterens tilrådning er:

- Tre geografiske driftsenheter, delt etter dagens fylkesgrenser.
- Tretten tjenesteenheter: Fire i Vestfold, fire i Telemark og fem i Buskerud.
- Tjuefem tjenestesteder: Fem i Vestfold, ni i Telemark og elleve i Buskerud.

Det fremgår av vedlegg 1 hvilke lensmannskontor/politistasjoner som slås sammen, hva det nye tjenestestedet og tjenesteenheten skal hete, hvor administrasjonsstedet i tjenesteenheten skal være og hvor de skal være lokalisert.

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt

Politimester Christine
Fossen

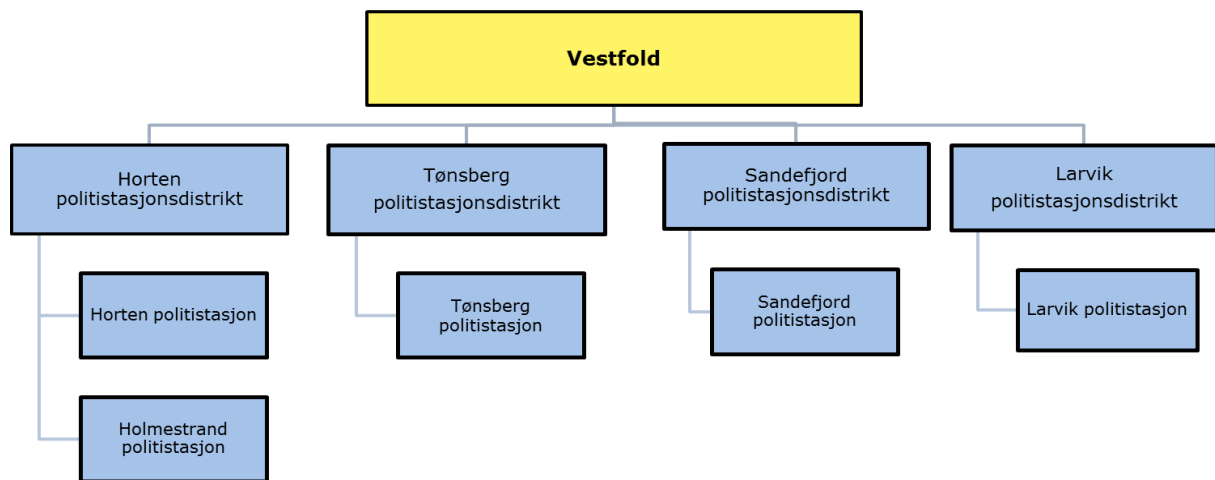
Dato: 09.12.16

Versjon: 1.0

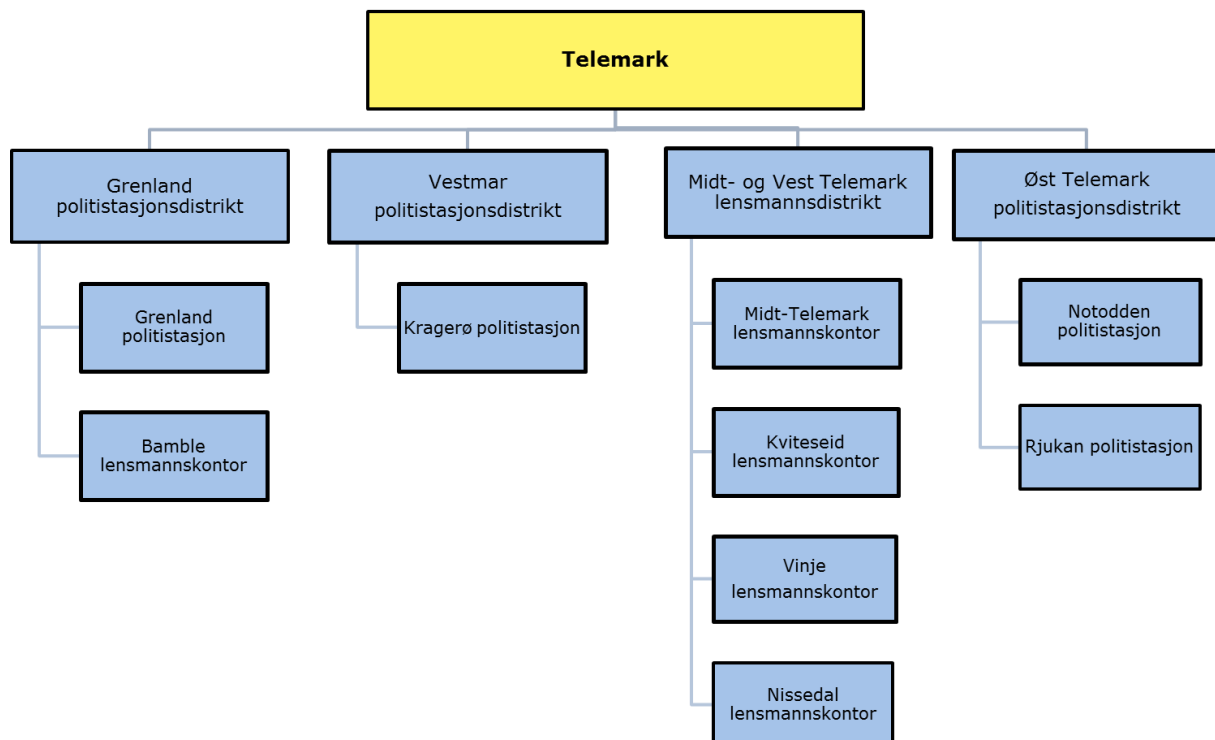
Status:

Side 28 av 30

9.1.1 Geografisk driftsenhet Vestfold

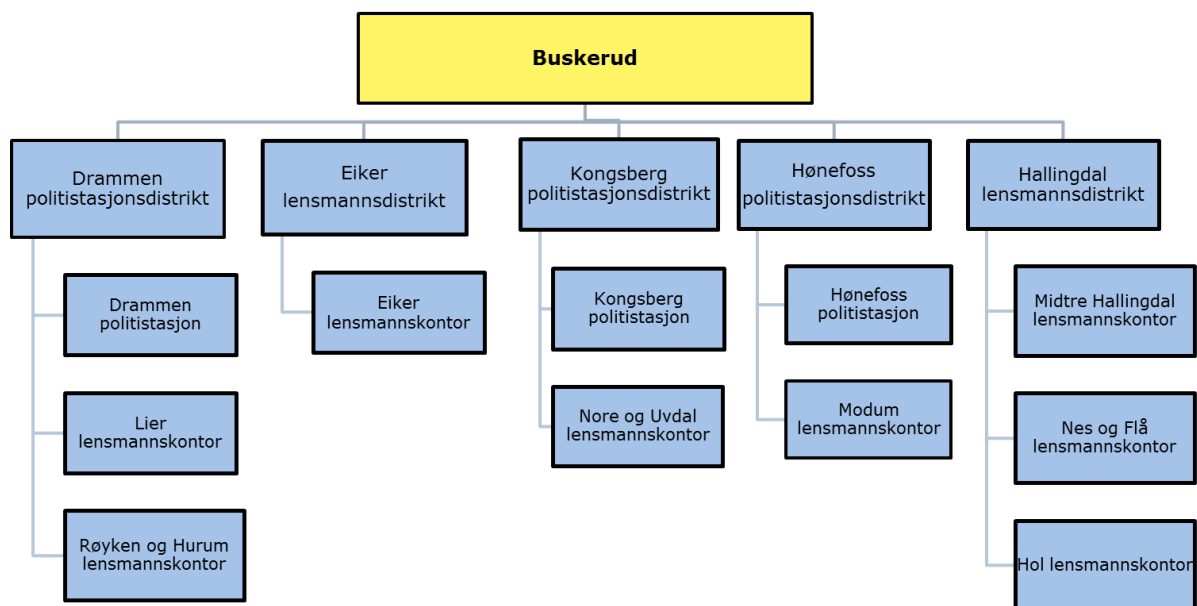

9.1.2 Geografisk driftsenhet Telemark

Tilråkning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt				
Politimester Christine Fossen	Dato: 09.12.16	Versjon: 1.0	Status:	Side 29 av 30

9.1.3 Geografisk driftsenhet Buskerud

Tilrådning om effektivisering av tjenesteenheter og tjenestesteder, Sør-Øst politidistrikt

Politimester Christine
Fossen

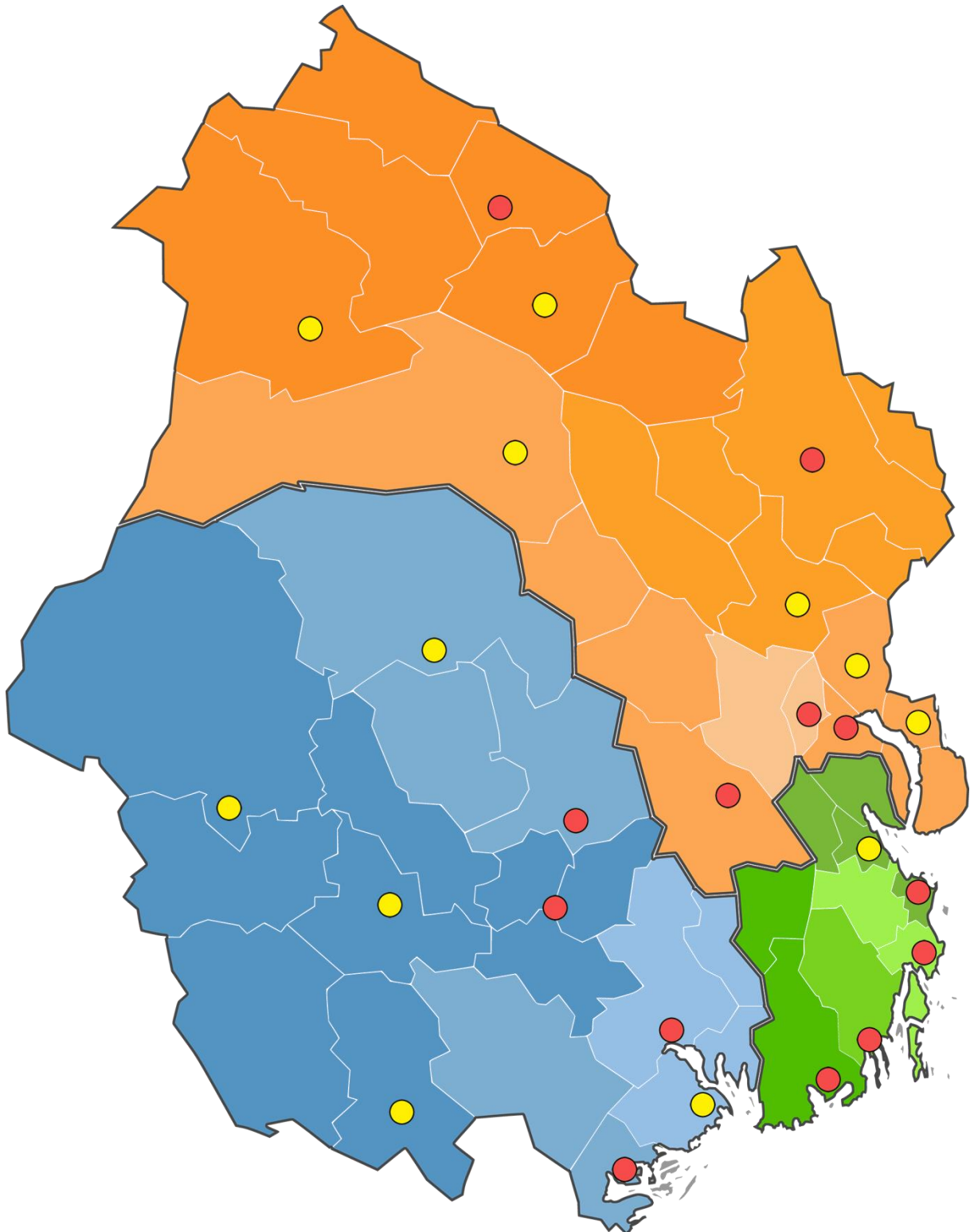
Dato: 09.12.16

Versjon: 1.0

Status:

Side 30 av 30

9.1.4 Visualisering av plassering for de geografiske driftsenhetene (blå/oransje og grønn), tjenesteenheter (rød) og tjenestesteder (gul):

Vedlegg:

Følger i eget dokument